

Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

551. meddelelse. 19. januar 1956.

A. Forsøgsresultater.

Forsøg med rugsorter 1952-55

Ved statens forsøgsstationer er der i 1954 og 1955 gennemført forsøg med nye eliter af Borris Perlerug og Svaløf Kongsrug II, der er sammenlignet med 5 af de sorter, som er omtalt i 521. meddelelse.

Forsøgene er udført på lerjord ved Aakirkeby, Lyngby, Aarslev, Askov og Ødum, og på god sandjord ved Borris samt på let sandjord ved Jyndeved, Lundgaard, Studsgaard og Tylstrup. Ved Ødum er forsøgene først påbegyndt i 1953.

De sorter, der ikke har været med i hele forsøgsperioden, er omregnet i forhold til gennemsnittet af de 5 sorter, som har været i forsøg 1952—55.

I nedenstående opstilling er det gennemsnitlige udbytte af kærne samt forholdstal (gns.=100) anført, dels for alle forsøg, dels for forsøgene på lerjord og god sandjord samt for forsøgene på let sandjord. Sorterne er opført i rækkefølge efter kærneudbytte for alle forsøg. Udbyttet af kærne ved de enkelte forsøgssteder er opført i bilaget.

	Alle forsøg		Lerj.-god sandj.		Let sandj.		Strålangde cm	Lejetilbøjelig- hed ¹⁾
	hkg kærne pr. ha	fht.	hkg kærne pr. ha	fht.	hkg kærne pr. ha	fht.		
Antal forsøg	39		23		16			39
Petkusrug, Z ²⁾	38.7	103	43.3	101	31.9	105	136	4.4
Sejet Kærnerug	38.3	102	43.6	102	30.8	102	138	5.2
Borris Perlerug	37.6	100	42.8	100	30.1	99	137	5.0
Petkusrug	37.6	100	42.3	99	30.7	101	136	4.7
Sv. Kongsrug II, e. 48	36.2	96	41.8	98	28.1	93	129	3.9
1952-53								
Antal forsøg	19		11		8			19
Øtofterug, elite I	37.2	99	42.3	99	29.6	98	139	5.3
Sv. Kongsrug II, e. 46	35.7	95	41.7	97	26.7	88	131	3.8
1954-55								
Antal forsøg	20		12		8			20
Borris Perlerug e. 2/50	37.9	101	43.3	101	30.0	99	138	4.5
Sv. Kongsrug II, e. 50	36.4	97	42.0	98	28.4	94	127	3.6

¹⁾ 0 = helt stående, 10 = helt liggende.

²⁾ Zuchtgartengemisch, forædlerens rendyrkning, kommer ikke i handelen.

Af de sorter, der har været med i 4 års forsøg, står Petkusrug, Z højest i gennemsnit af alle forsøg med 38,7 hkg kærner pr. ha efterfulgt af Sejet Kærnerug, der har givet omtrent samme udbytte, 38,3 hkg pr. ha. Borris Perlerug og Petkusrug står lige med 37,6 hkg eller 3 pct. mindre end Petkusrug, Z. Svaløf Kongsrug II, elite 48, er lavestydende med 7 pct. mindre kærneudbytte end Petkusrug, Z. I 2 års forsøg har Øtofterug, elite givet 1 pct. mindre end gennemsnit for de 5 førstnævnte sorter. Svaløf Kongsrug II, eliterne 46 og 50, har givet henholdsvis 1 pct. mindre og knapt 1 pct. mere end elite 48. Borris Perlerug, elite 2/50 er den ældre eliteårgang overlegen med knapt 1 pct.

En deling af forsøgene efter lerjord—god sandjord og let sandjord ændrer ikke sorterens indbyrdes stilling væsentligt. Der synes ligesom i tidligere forsøg at være en tendens i retning af, at Petkusrug klarer sig bedre på sandjord end på lerjord, hvor eliterne af Svaløf Kongsrug II har en bedre stilling end på sandjord.

Øtofterug, elite I, Sejet Kærne- og Borris Perlerug har det længste strå, 139—137 cm. Petkusrug er lidt kortere og Svaløf Kongsrug II ca. 10 cm kortere end de øvrige sorter. Lejetilbøjeligheden har været størst for Øtofterug, elite I, Sejet Kærne- og Borris Perlerug efterfulgt af Petkusrug, medens Svaløf Kongsrug II har vist betydelig mindre tilbøjelighed til at gå i leje end de øvrige prøvede sorter.

Halmudbytte og kærnekvalitet.

	Gens. alle forsøg		
	hkg halm pr. ha	g pr. liter	mg pr. korn
1952-55			
Petkusrug, Z.	59.1	710	30.9
Sejet Kærnerug.	59.0	701	29.5
Borris Perlerug.	58.2	700	28.9
Petkusrug.	57.8	710	31.0
Svaløf Kongsrug II, elite 48. ...	56.4	696	26.2
1952-53			
Øtofterug, elite I.	58.9	699	28.4
Svaløf Kongsrug II, elite 46. ...	54.3	695	26.5
1954-55			
Borris Perlerug, elite 2/50.	58.0	703	28.9
Svaløf Kongsrug II, elite 50. ...	56.0	695	26.1

P e t k u s r u g, Zuchtgartengemisch (forædlerens rendyrkning), der *ikke* er i handelen, har givet højest kærneudbytte i gennemsnit af alle forsøg og på let sandjord. Halmudbyttet er

højt. Strået er ret langt og ret stivt. Kærnen er stor med høj rumvægt.

Se jet Kærnerug har været højestydende af de sorter, der er i handelen. Udbyttet af halm er ret højt. Strået er ret langt og knapt så stivt som hos Petkus. Kærnestørrelse og rumvægt er middel.

Borris Perlerug har givet middeludbytte af kærne. Halmudbyttet er ret højt. Strået er ret langt og knapt så stivt som hos Petkusrug. Kærnestørrelse og rumvægt er middel.

Petkusrug (org. stamsæd) har ligeledes givet middel kærneudbytte med en lidt bedre stilling under ringere vækst-vilkår. Udbyttet af halm er middelhøjt, strået godt middellangt og ret stivt. Kærnestørrelse og rumvægt høj.

Øtofterug elite I står med knapt middeludbytte af kærne. Halmudbyttet er højt. Sorten har det længste strå, og har vist størst lejetilbøjelighed. Kærnekvaliteten er middel.

Svaløf Kongsrug II. De tre eliteårgange forholder sig omtrent ens. Kærneudbyttet er under middel, men sorten har en væsentlig bedre stilling på den gode jord med kun 2 pct. under middel. Svaløf Kongsrug II har givet mindst halm og er den korteste og mest stråstive af de prøvede sorter. Elite 50 er lidt stivere end de to ældre eliter. Kærnerne er ret små og rumvægten knapt middel.

Borris Perlerug, elite 2/50, der er prøvet i 2 års forsøg, adskiller sig ikke fra den ældre elite udover, at den synes at have lidt stivere strå.

Abonnement på korte meddelelser fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur kan tegnes på ethvert postkontor og hos postbudet under navn af »Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur«.

Abonnementsprisen er 3 kr. om året, postpenge iberegnet.

Anmeldelse om adresseændring må indgives til postvæsenet.

Trykt i 20.000 eksemplarer.

Bilag til 551. meddelelse.

Sortsforsøg med rug 1952-55. hkg kærne pr. ha og forholdstal¹⁾.

Sort	Gennem- snit	Aakirke- by	Lyngby	Aarslev	Askov	Ødum	Borris	Jynde- vad	Lund- gaard	Studs- gaard	Tylstrup
1952-55, 39 forsøg											
Petkusrug, Z.	38.7	41.6	42.6	48.9	40.0	44.0	43.1	34.4	34.0	25.9	33.5
Sejet Kærnerug.	38.3	43.7	44.3	48.5	39.6	45.4	40.5	32.7	31.8	25.3	33.3
Borris Perlerug.	37.6	42.3	41.8	47.4	39.4	44.9	41.7	32.6	32.0	24.5	31.5
Petkusrug.	37.6	41.4	41.9	46.4	38.0	44.4	42.3	32.8	33.1	25.1	31.8
Sv. Kongsrug II, elite 48.	36.2	41.3	42.1	44.4	37.9	45.5	40.5	30.3	29.0	23.0	30.3
1952-53, 19 forsøg											
Øtofterug, elite I.	37.2	43.0	43.2	46.4	37.9	43.4	39.8	31.9	30.7	24.6	31.2
Sv. Kongsrug II, elite 46.	35.7	40.0	40.8	43.7	38.7	44.2	42.5	29.7	28.7	21.0	27.5
1954-55, 20 forsøg											
Borris Perlerug, elite 2/50.	37.9	42.4	43.6	48.2	39.1	45.7	41.7	32.6	31.1	24.2	32.3
Sv. Kongsrug II, elite 50.	36.4	41.4	40.9	47.4	37.8	46.2	39.0	30.8	28.9	23.4	30.5
Forholdstal											
1952-55, 39 forsøg											
Petkusrug, Z.	103	99	100	104	103	98	104	106	106	104	104
Sejet Kærnerug.	102	104	104	103	102	101	97	100	99	102	104
Borris Perlerug.	100	100	98	101	101	100	100	100	100	99	98
Petkusrug.	100	98	99	99	97	99	102	101	103	101	99
Sv. Kongsrug, elite 48.	96	98	99	94	97	102	97	93	91	93	94
1952-53, 19 forsøg											
Øtofterug, elite I.	99	102	102	99	97	97	96	98	96	99	97
Sv. Kongsrug II, elite 46.	95	95	96	93	99	99	102	91	90	85	86
1954-55, 20 forsøg											
Borris Perlerug, elite 2/50.	101	101	103	102	100	102	100	100	97	98	101
Sv. Kongsrug II, elite 50.	97	98	96	101	97	103	94	94	90	94	95

¹⁾ gns. 5 første sorter = 100